ספרי׳ — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

היכל תשיעי

שער שלישי

לקוטי שיחות

בתרגום חפשי ללשון הקודש

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

מ

מכבוד קדושת

אדמו״ר מנחם מענדל

זצוקללה״ה נבג״מ זי״ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

כ״ד טבת

(חלק כו)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים״

770 איסטערן פּאַרקוויי ברוקלין, נ.י.

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושש לבריאה

מחזור הראשון של לימוד הלקוטי שיחות

שבוע פרשת וארא, כב־כח טבת, ה׳תשפ״ו (א)

Likkutei Sichot
targum l'loshon hakodesh

Copyright © 2026
by
Kehot Publication Society®
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

כ"ד טבת *

40

א. ידועים דברי השל"ה[1], אשר כל מועדי השנה — כל הימים הקבועים (והנבדלים) שבשנה (וי"ל — שבכלל זה ימי ההולדת וימי ההילולא דצדיקים שדומים לבוראם[2] וכיו"ב) — מרומזים בפרשיות התורה הנקראות (ונלמדות) בזמנים שחלים בהם מועדים אלה.

ומזה מובן בנוגע לכ"ד טבת, יום ההילולא דרבינו הזקן, החל (ברוב השנים — כבשנה זו) בשבוע דפ' וארא, שיש רמז בפ' וארא[3] ל„מעשיו ותורתו ועבודתו"[4] של רבינו הזקן (המגיעים לידי שלימותם ביום ההסתלקות[5]).

— א' הנקודות המשותפות המקשרות את שם הפרשה — „וארא" — כידוע ששם הפרשה מבטא את תוכנה של כל הפרשה (כמדובר כמה פעמים[6]) — עם שמו של רבינו הזקן:

שמו הראשון של רבינו הזקן (שהוא שמו העיקרי — השם בלשון הקודש[7]) הוא „שניאור", ופירוש „שניאור" הוא: שני אור (שני אורות)[8], דהיינו ענין האור.

וגם „וארא" שפירושו „נראיתי" — יש בו התוכן ד(פעולת ה)אור: החידוש דאור[9] אינו בהוספת דברים חדשים, אלא בכך שהמקום שבו האור נעשה מואר, ועי"ז הדברים הנמצאים (מקודם) יכולים להיראות — התוכן ד„וארא".

ויש לומר, שבתיבת „וארא" מרומז גם ענין „שני אור" — שני אורות, אשר שני האורות דרבינו הזקן הם (כדברי הבעש"ט[10]) האור דנגלה דתורה והאור דנסתר דתורה:

תיבת „וארא" כוללת את האותיות „אור א", הרומזות לשני אורות: התחלתה בתיבת „ואר", אותיות „אור" במפורש, כנגד האור דנגלה[11]; והאות א', שהיא ר"ת „אור" (דהיינו שה„אור" הוא בהעלם, בר"ת), רומזת על האור דנסתר[11] דתורה.

41

ב. כיון ששמו של רבינו הזקן מורה על ענין של אור, מובן, שזה הי' גם אחד מהעילויים ד„מעשיו ותורתו ועבודתו".

והביאור בזה: חידוש עיקרי דרבינו

---

*) עיין בענינו — לקוטי לוי"צ — אגרות ע' רמט ואילך.

1) ר"פ וישב.

2) ב"ר פס"ז, ח. במדב"ר פ"י, ה. וש"נ.

3) ראה גם ובארוכה לקו"ש ח"ו ע' 35 ואילך. חט"ז ע' 56 ואילך. חכ"א ע' 52 ואילך.

4) ל' אדה"ז — אגה"ק בביאור לסי' זך (קמז, סע"א ואילך).

5) ראה אגה"ק שם וביאורו. שם סי' כח. סדור שער ל"ג בעומר (דש, ב־ג).

6) ראה בארוכה לקו"ש ח"ה ע' 57 ואילך. וש"נ.

7) ראה גם לקוטי לוי"צ אגרות ע' ריח.

8) ראה יש"ש גיטין פ"ד סכ"ו — הובא בשם הגדולים להחיד"א מע' גדולים סוף אות ש' (הועתק בלקו"ש ח"ו שם הערה 17).

9) ראה ס' הערכים־חב"ד ערך אור־בהירות ע' תצז־ח ובהנסמן שם.

10) לקוטי דבורים ח"א פג, א. ועוד.

11) ולהעיר גם מתוכן הפסוק: וארא . . בא־ל שד־י (נגלה) ושמי ה' לא נודעתי להם (נסתר).

הזקן הי' — גילוי תורת חסידות חב"ד. ובלשון נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר[12]: מייסד חסידות חב"ד — חכמה בינה ודעת — והנשיא הראשון דחסידי חב"ד, שהמשיך את עניני תורת החסידות הכללית (שנתגלתה ע"י הבעש"ט והרב המגיד) בחכמה בינה ודעת, באופן שכל אחד יוכל להשיגם בשכלו.

וכן הוא גם בנוגע ל„אור" דנגלה דתורה — חיבור השולחן ערוך שלו — שמעיקרי החידוש בזה הי' מה שהעמיד „הלכות בטעמיהן .. מילתא בטעמא"[13] דוקא, כדי שהלומד ידע לא רק את הדין, כיצד עליו להתנהג בפועל, אלא גם יבין את ההלכה על בורי'.

וזהו ענין ה„אור" — וכמו שמצינו שחכמה ושכל נקראים בשם „אור"[14]: ע"י תפיסת והשגת ענין בשכל והבנה, נעשה הדבר „מואר", פתוח בפני האדם; כאשר מבינים את הדבר, אזי רואים אותו כמו שהוא לאמתתו, רואים את מהות הדבר באמת.

כאשר אדם מאמין בדבר מסוים, אפילו כאשר מדובר באמונה אמיתית שבה אין כל מקום לספיקות, הרי כיון שאין לו הבנה בדבר — אין הדבר „פתוח" לפניו; אמנם הוא יודע בוודאות שכך הוא הדבר, אבל ה„אור" דשכל פועל שיראה את הדבר בכל פרטיו, עד שיכול לבוא, ובא בפועל,

לידי „יחוד נפלא", שהמשכיל והשכל והמושכל נעשים לדבר אחד[15].

ג. וזהו חידושו של רבינו הזקן בגילוי תורת חסידות חב"ד (ה„אור" דנסתר דתורה):

עד זמנו של רבינו הזקן היו עניני תורת החסידות הכללית נלמדים ע"י רובם (ככולם) של הלומדים באופן (שעכ"פ פרטי הענינים נתפסו רק בדרך) של אמונה — „וצדיק באמונתו יחי'"[16], היינו שע"י אמונתו (התקשרותו) של האדם עם הצדיק, החייהו ומחייהו הצדיק (כי אצלו — זה שהחי' הצדיק — היתה חסרה חיות, „אור");

ורבינו הזקן, ע"י גילוי חסידות חב"ד, „התחיל להאיר"[17] — עניני תורת 42
החסידות נתגלו לכל אחד ואחד.

וכן הוא בנוגע ל„אור" דנגלה דתורה — חיבור השולחן־ערוך:

ענינו של שולחן ערוך הוא — ידיעת ההלכה למעשה. ולכן לכאורה[18] אינה נוגעת ידיעת הטעמים, השקו"ט וכו' סביב ההלכה, אלא רק מסקנת ההלכה למעשה, מה צריך האדם לעשות בפועל[19].

---

12) סה"ש תש"א ס"ע 158 ואילך. ועד"ז בכ"מ.

13) לשון „בני הגאון המחבר ז"ל" בהקדמתם לשו"ע אדה"ז.

14) ראה בפרטיות בזה — ס' הערכים־חב"ד שם ע' תקכז ואילך. וש"נ.

15) תניא פ"ה.

16) חבקוק ב, ד. וראה לקו"ד ח"א קלא, א. קמא, ב. ועוד.

17) ראה תורת שלום ע' 171: דער רבי . . ע"ד אברהם התחיל להאיר (ל' המדרש — שמו"ר פט"ו, כו. וראה ב"ר פ"ב, ג: עד מתי יהא העולם מתנהג באפילה תבא האורה . . זה אברהם) . . רבינו התחיל להאיר.

18) ראה שד"ח (כרך ט' כללי הפוסקים סט"ז, אות ח) דשייך לשון זה גם כשהמסקנא כן הוא.

19) ראה בארוכה הקדמת „בני הגאון המחבר ז"ל" לשו"ע אדה"ז.

אולם, אצל היודע רק הלכות פסוקות, ללא טעמיהן, אופן קיומן הוא (בעיקר) בקבלת עול; הוא ממלא את ציווי השו"ע ומקיים את המצוה ובשלימותה (וממילא זוכה להשפעת ופעולת המצוה – צוותא[20] וחיבור כו') – אבל אין זה מאיר **אצלו. ועל זה כתב הבית־יוסף[21] בנוגע לשולחן־ערוך שלו (לסלק עי"ז את החסרון הנ"ל), שחיבור זה בהמשך לספרו הבית־יוסף ומיוסד עליו.**

ורבינו הזקן, ע"י חיבור השו"ע באופן ד„הלכות בטעמיהן" דוקא, האיר גם את ענין קבלת עול[22] השולחן־ערוך; גם „שולחן ערוך" – הלכה למעשה – צריך שיהיו בו טעמי ההלכות, כדי שקיום המצוה יהי' באופן מואר, מתוך הבנה והשגה.

(משיחות ש"פ וארא תשמ"א, ש"פ תבא (ח"י אלול) תש"מ)

---

20) לקו"ת בחוקותי מה, ג. ובכ"מ.

21) הקדמת הב"י לשו"ע שלו (נדפסה בריש חלק חו"מ).

בנוגע השיטות המותר לפס"ד מספרי פס"ד מבלי ידיעת הטעמים – ראה הל' ת"ת לאדה"ז רפ"ב בקו"א. יד מלאכי כללי השו"ע (אות א'), שד"ח כללי הפוסקים (סי"ג אות א־ב). וש"נ.

22) ע"פ המבואר בפנים תומתק האריכות בהמשך תרס"ו (ע' שכה־ו. ועד"ז בתו"ח ויקהל תרטז, ב) ע"ד „עבד פשוט" אשר „יש לו תענוג בעבודתו" אלא שהנח"ר שלו היא הנח"ר של אדונו ולא של עצמו כלל. דלכאורה: מעלתו של עבד פשוט היא בהביטול שלו מכל וכל עד ש„כאילו אינו במציאות בעולם לעצמו כלל" (תרס"ו שם ע' שי. ועד"ז בתו"ח שם תקפט, רע"א), וא"כ מהי ההוספה (כאשר מדגישים מעלת עבד פשוט) שיש לו תענוג בעבודתו? לכאורה, מצד ענין הביטול מעלתו גדולה יותר ש„אין לו שמחה ונח"ר לעצמו כלל בעבודתו" מפני ש„אין לו מקום ומציאות ומהות בפ"ע כלל" (תרס"ו שם. וראה גם שם ס"ע שיב ואילך. תו"ח שם (א־ב)).

– אלא שבביטול לחוד עדיין חסר בעבודתו ענין האור, ובכל עבודה נוגע ענין האור. ולכן גם בעבד פשוט מעלה וצ"ל המעלה ש"יש תענוג בעבודתו; אלא דמכיון שהוא עבד פשוט לכן התענוג בעבודתו אינו „שלו" כ"א הנח"ר דאדונו.